

PRZYSTANEK MUZEUM ETNOGRAFICZNE

Średniowieczna historia miejsca:

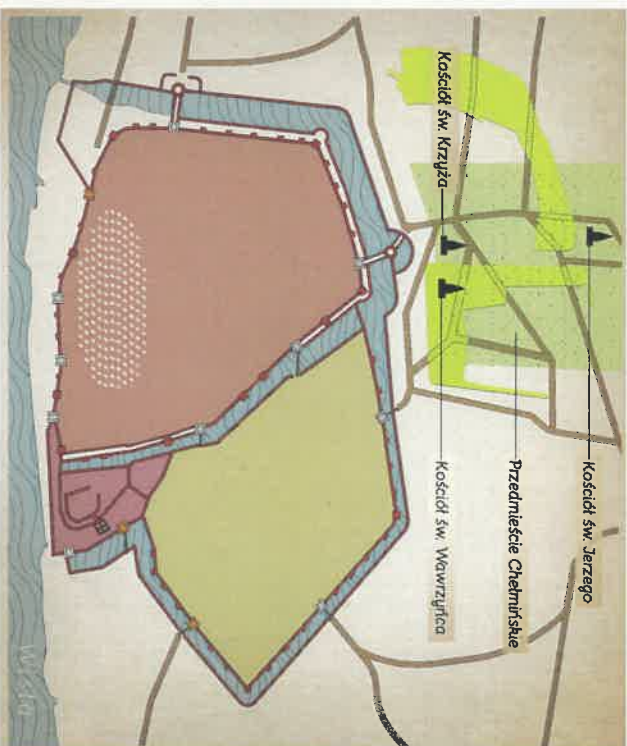
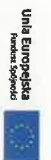
- rozwój Przedmieścia Chełmińskiego przy północnej granicy Starego i Nowego Miasta oraz wzdłuż drogi prowadzącej do Chełmna
- osadnictwo skupione w pobliżu XIV wiecznych kościołów: św. Wawrzyńca wraz z cmentarzem (katoickiego – rozebranego w 1816 r.), kościoła św. Krzyża należącego do Benedyktynów (rozebranego w 1414 r.) oraz pochodzącego z tego samego okresu kościoła św. Jerzego (po reformacji protestanckiego – rozebranego w 1811 r.), przy którym zlokalizowano także szpital z przytułkiem
- pod względem przyrodniczym Przedmieście Chełmińskie słyęło z licznych pastek i było centrum przemysłu bartniczego, z którego miasto czerpało znaczne zyski; na mocy przywileju królewskiego przyznanego Toruniowi, znajdowała się tu również tzw. "woskobojnia", czyli zakład pozyskiwania i przeróbki wosku

The Ethnographic Museum. Medieval history of the place:

development of the Chełmno Suburb (Przedmieście Chełmińskie) near the northern border of the Old and New Town and along the road leading to Chełmno

the settlement was concentrated near the following 14th century churches: the Church of St. Lawrence together with the cemetery (a Catholic church demolished in 1816), the Church of the Holy Spirit belonging to Benedictine nuns (demolished in 1414) and the Church of St. George from the same period and with a hospital with a shelter (a Protestant church after the Reformation demolished in 1811)

In terms of nature, the Chełmno Suburb was famous for its numerous apices and it was the centre of the bee-keeping industry which brought significant profits to the town; by virtue of a royal privilege granted to Toruń, the suburb had also its "waxhouse" or a wax extraction and processing plant

SCHEMAT PRZESTRZENNY MIASTA W OKRESIE ŚREDNIOWIECZA

- mury obronne z fosą
- ▨ osadnictwo przedlokacyjne
- ▨ obszar Starego Miasta po 1251 r.
- ▨ obszar Nowego Miasta założonego w 1264 r.
- ▨ zamek krzyżacki
- drogi
- ▲ niestniejące kościoły
- ▲ bramy istniejące
- ▲ bramy niestniejące
- rozwijające się Przedmieście Chełmińskie
- orientacyjna lokalizacja obszaru projektu
- "Zielona brama gotyckiej starówki - zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w Toruniu"

Perspektywiczny plan Torunia wg M. Meriana, 1841 r., z niestniejącym dziś kościołem św. Wawrzyńca

Prace archeologiczne na terenie rozebranego w 1824 r. kościoła św. Wawrzyńca
Fot. M. Lichn, 2006 r.

LOKALIZACJA

PRZYSTANEK MUZEUM ETNOGRAFICZNE

Nowożytna historia miejsca:

- w XVII wieku, Toruń stał się jedną z ważniejszych i bardziej nowoczesnych twierdz Rzeczypospolitej, powstają rozległe fortyfikacje bastionowe, takie jak Bastion V wraz z otoczeniem – noszący nazwę św. Wawrzyńca – który królował niegdyś nad obecnym terenem zieleni
- plan rozbudowy fortyfikacji – zainicjowany przez burmistrza Henryka Strobanda i kontynuowany – w kolejnych stuleciach wprowadził m.in. ograniczenia budowlane na terenach podmiejskich, a wraz z nimi również zasady kształtowania zieleni w mieście – tworząc załączek WEWNĘTRZNEGO PIERŚCIENIA TWIERDZY TORUŃ
- XIX-wieczny plan nasadzeń wprowadzał już ugruntowane zasady zarządzania zielenią miejską, regulując m.in. nasadzenia szpalierów drzew po linii krawędzi wałów, czy zakładanie na stokach fortyfikacji plantacji roślinnych, z przeznaczeniem na opał, materiał budowlany lub pozyskiwanie (drzewa owocowe)
- w 1824 r., w sąsiedztwie zburzonego gotyckiego kościoła św. Wawrzyńca powstał budynek wozowni artyleryjskiej nr II (zwanej Arsenałem), obecnie będący siedzibą Muzeum Etnograficznego

The Ethnographic Museum. Modern history of the place:

In the 17th century, Toruń became one of the most important and the most modern fortresses of the Polish Commonwealth – extensive bastion fortifications were created, i.e. St. Lawrence Bastion V with its surroundings which once dominated over the present green area

the fortification expansion plan, initiated by Mayor Henryk Stroband and continued in the following centuries, introduced, among others, building restrictions in suburban areas together with the principles of greenery shaping in the city, which formed the nucleus of THE INNER RING OF THE TORUŃ FORTRESS

the 19th century planting plan organised the rules of urban greenery management, among others, regulating the planting of tree rows along the earth embankment lines or establishing plantations on the slopes of fortifications to be used as fuel, construction material or food (fruit trees)

In 1824, the building of the artillery coach house No. II (called the Arsenal) was constructed in the vicinity of the demolished Gothic Church of St. Lawrence – the building is now used as the seat of the Ethnographic Museum

Fundacja
Uniwersyteckiego
Instytutu Toruńskiego

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundacja

Opis: na podstawie "Toruń, dawny i nowy" z 1791 r.

SCHEMAT PRZESTRZENNY MIASTA W OKRĘSIE NOWOŻYTNYM

- mury obronne
- obszar staroniejszy
- obwałowania fortyfikacji
- fosa
- lokalizacja budynku wozowni artyleryjskiej
- aleje i szpalery drzew
- zabudowa i tereny zieleni Przedmieścia Chemicznego
- orientacyjna lokalizacja obszaru projektu pn. "Zielona brama gotyckiej starówki"

Fragment planu Twierdzy Toruń z 1827 r.

Plan nasadzeń zieleni na fortyfikacjach z 1847 r.

LOKALIZACJA

ZIELONA BRAMA GOTYCKIEJ STARÓWKI
Zagospodarowanie i odtworzenie zieleni w Toruniu

Terren zielony w pobliżu
Muzeum Etnograficznego

Jeziorko

Obładowo

Stary Toruń

Stary Toruń

Stary Toruń

Stary Toruń

Stary Toruń

PRZYSTANEK

MUZEUM ETNOGRAFICZNE

Współczesna historia miejsca:

- na początku XX wieku, wewnętrzny pierścień twierdzy Toruń zaczął tracić swoje militarne znaczenie, na rzecz budowy ZEWNĘTRZNEGO PIERŚCIENIA TWIERDZY TORUŃ, rozwijającego się w promieniu około 4 km od centrum miasta
- rozwijające się Przedmieście Chełmińskie obfituje w liczne ogrody, a wraz z likwidacją wewnętrznego pierścienia fortyfikacji, od 1920 r. następuje stopniowe łączenie się rozwijających się coraz prężniej przedmieść z centrum miasta i przekształcanie najbliższych jemu terenów potofortecznych na skwery i zieleńce
- w 1935 r. powstaje Plan zagospodarowania przestrzennego Ignacego Tłoczkę, zawierający założenia kształtowania terenów potofortecznych po umocnieniach ziemnych z XVII wieku, w nawiązaniu do unikatowych walorów kulturowych i przyrodniczych miasta

The Ethnographic Museum. Contemporary history of the place:

at the beginning of the 20th century, the inner ring of the Toruń Fortress started to lose its military significance – it was replaced by the so-called OUTER RING OF THE TORUŃ FORTRESS constructed as a set of forts within a radius of about four kilometres from the city centre

The Chełmno Suburb abounds in numerous gardens, while the demolition of most of the buildings in THE INNER RING OF THE TORUŃ FORTRESS performed after 1920 made it possible to gradually connect the developing suburbs with the city centre and transform former fortifications into squares and greenery

in 1935, a spatial development plan was created by Ignacy Tłoczek with the assumptions for shaping the post-fortification areas remaining after the 17th century earth fortifications and with reference to the city's unique cultural and natural values

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Regionalny

Plan miasta Torunia z 1921 r.

SCHEMAT PRZESTRZENNY MIASTA W OKRESIE WSPÓŁCZESNYM (XX w.)

- skwery i zieleńce zlokalizowane na terenie dawnych fortyfikacji wewnętrznego pierścienia Twierdzy Toruń
- alejki spacerowe
- zbiorniki wodne - stawy
- orientacyjna lokalizacja obszaru projektu "Zielona Brama gotyckiej starówki"

Plan Ignacego Tłoczki ukazujący tereny zieleni na śladzie dawnego wewnętrznego pierścienia fortyfikacji toruńskich

Widok na skwer w otoczeniu budynku wozowni artylerystów - siedziby Muzeum Etnograficznego w Toruniu. Fot. M. Litwin, 2005 r.

LOKALIZACJA

